

بررسی تأثیر خوراکی عصاره آبی عناب (*Ziziphus jujuba Mill*) بر روی هورمون های تیروئید در موش های

صحرائی دیابتی

حجت غفاری (ارائه دهنده مقاله) ۱، مینا همتی* ۲

۱. دانشجوی پرستاری دانشکده پیراپزشکی و بهداشت فردوس، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران
۲. *نویسنده مسئول، استادیار بیوشیمی دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران

زمینه و هدف:

اختلالات تیروئیدی به دلایل مختلفی چون دیابت بروز می کند و موجب بروز ناهنجاری هایی در سلول ها و اندام های مختلف می شود. در طی دهه های اخیر استفاده از گیاهان دارویی به طور گسترده در سراسر دنیا گسترش پیدا کرده است. میوه عناب (*ziziphus jujubami*) یکی از گیاهان دارویی می باشد که امروزه بسیاری از خواص دارویی آن شناخته شده است. در این مطالعه اثرات عصاره میوه عناب بر سطح هورمون های تیروئیدی در موش های صحرائی ماده دیابتی بررسی گردید.

روش کار: در این مطالعه تجربی، تعداد ۳۰ سر موش صحرائی ماده در ۵ گروه شامل سه گروه دیابتی دریافت کننده های دوز ۵۰، ۱۰۰ و ۲۰۰ عناب و دو گروه کنترل سالم و دیابتی تقسیم بندی شدند. موش ها با استفاده از تزریق درون صفاق استرپتوزوسین با دوز ۶۵mg/kg دیابتی شدند. تمامی گروه ها به مدت ۲۲ روز گاوژ شدند سپس از تمامی آنها خونگیری به عمل آمد و سطح سرمی هورمونهای تیروئیدی سنجش شد. نتایج با استفاده از تحلیل واریانس چند متغیره (MANOVA) تحلیل و ارزیابی شدند.

یافته ها: آنالیز داده ها نشان داد میزان هورمون های T4، TSH، در گروه دیابتی کنترل و دیابتی درمان شده با دوز های ۵۰ و ۱۰۰ و ۲۰۰ تفاوت معنی داری نداشت، در حالیکه هورمون T3 در گروه دریافت کننده عصاره عناب با دوز ۲۰۰ در مقایسه با سایر گروه ها ۸ افزایش معناداری را نشان داد.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش بیانگر آن است که عصاره عناب می تواند هایپوتیروئیدی ایجاد شده در موش های دیابتی را به صورت وابسته به دوز درمان کند. بر این اساس از عصاره عناب پس از انجام تحقیقات تکمیلی می توان در درمان عوارض تیروئیدی بیماری دیابت استفاده کرد.

واژه های کلیدی:

عصاره عناب، هورمون های تیروئیدی، موش صحرائی، دیابت